

OCR

Oxford Cambridge and RSA

Tuesday 12 May 2015 – Afternoon

AS GCE BIBLICAL HEBREW

F191/01 Translation, Comprehension and Literature

Candidates answer on the Question Paper.

OCR supplied materials:

None

Other materials required:

None

Duration: 3 hours

Candidate forename		Candidate surname	
--------------------	--	-------------------	--

Centre number						Candidate number				
---------------	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the boxes above. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- There are two Sections in this paper.
SECTION A: Unprepared Translation and Comprehension
SECTION B: Literature
- Answer **all** the questions in Section A and any **two** questions in Section B.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answer to each question in the space provided. If additional answer space is required, you should use the lined pages at the end of this booklet. The question number(s) must be clearly shown.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Dictionaries are **not** allowed.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as ”” .
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **24** pages. Any blank pages are indicated.

SECTION A – Unprepared Translation and Comprehension

Answer **all** the questions in this Section.

Question 1

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Background:

The Philistines are looking to capture Samson / Shimshon, judge and champion of the Israelites. With Divine help, Samson / Shimshon avoids capture.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
וַיַּעֲלוּ פְּלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִיהוּדָה וַיִּנְטְשׂוּ בְּלַחֵי: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לְמָה עָלִיתָ:	1
עָלִינוּ וַיֹּאמְרוּ לְאַסּוּר אֶת שְׁמֹשׁוֹן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ: וַיִּרְדּוּ	2
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל סַעֲיָה סַלַּע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשְׁמֹשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ	3
כִּי מִשְׁלָיִם בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים וּמָה זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי בֵּן	4
עָשִׂיתִי לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לְאַסְרֶהָ יִרְדְּנוּ לְתַתְּךָ בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמֹשׁוֹן	5
הַשְּׁבַעוּ לִי פֶן תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִי אָסַר נְאַסְרֶהָ וּנְתַנּוּךָ	6
בְּיָדָם וְהָמַת לֹא נִמִּיתְךָ וַיֹּאסְרֶהוּ בְּשַׁנַּיִם עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן הַסַּלַּע:	7
הוּא בָּא עַד לַחֵי וּפְלִשְׁתִּים הֲרִיעוּ לְקִרְאָתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְיָ וַתִּהְיֶינָה	8
הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר עַל זְרוּעוֹתָיו כְּפִשְׁתִּים אֲשֶׁר בָּעָרוּ בְּאֵשׁ וַיִּמְסוּ אֶסְרוֹ מֵעַל יָדָיו:	9
וַיִּמְצָא לַחֵי חֲמוֹר טְרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחֶהָ וַיֵּךְ בָּהּ אֶלְף אִישׁ: וַיֹּאמֶר שְׁמֹשׁוֹן	10
בְּלַחֵי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמוֹר בְּלַחֵי הַחֲמוֹר הַכִּיתִי אֶלְף אִישׁ: וַיְהִי כְּכֹלְתוֹ לְדַבֵּר	11
וַיִּשְׁלַף הַלַּחֵי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לְמָקוֹם הַהוּא רִמַת לַחֵי:	12

שופטים טו: ט – יז

Judges, Chapter 15 verses 9–17

Vocabulary assistance	
סַעֲיָה (line 3)	nook, cleft
לַחֵי (line 10)	jawbone
טְרִיָּה (line 10)	fresh, moist
חֲמוֹרִים (line 11)	heaps

Paragraph 2

Eventually Samson / Shimshon is captured by the Philistines.

line number

13 וַיֹּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְקְרוּ אֶת עֵינָיו וַיִּזְרְדוּ אוֹתוֹ עֲזוֹתָהּ וַיֹּאסְרוּהוּ בַּנְּחֹשְׁתִים וַיְהִי

14 טוֹחֵן בְּבַיִת הָאֲסוּרִים:

שופטים טז: כא

Judges, Chapter 16 verse 21

Paragraph 3

The Philistines lead Samson / Shimshon into their temple for the entertainment of the crowd.

line number

15 וְהַבַּיִת מְלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְשָׂמָה כָּל סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים וְעַל הַגָּג

16 כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרְאִים בְּשֹׁחֹק שְׂמֵשׁוֹן: וַיִּקְרָא שְׂמֵשׁוֹן אֶל יִי וַיֹּאמֶר

17 יִי אֱ-לֹהִים זָכְרָנִי נָא וַחֲזַקְנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֱ-לֹהִים וְאֲנִקְמָה נָקָם אַחַת

18 מִשְׁתִּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים: וַיִּלְפַּת שְׂמֵשׁוֹן אֶת שְׁנֵי עַמּוּדֵי הַתֹּוֹךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת

19 נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסְמְךְ עֲלֵיהֶם אֶחָד בְּיַמִּינוֹ וְאֶחָד בְּשְׂמְאָלוֹ: וַיֹּאמֶר שְׂמֵשׁוֹן תָּמוֹת

20 נַפְשֵׁי עַם פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בָּכַח וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל הַסַּרְנַיִם וְעַל כָּל הָעָם אֲשֶׁר בּוֹ

21 וַיְהִיו הַמָּתִים אֲשֶׁר הָמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הָמִית בְּחַיָּיו: וַיִּרְדּוּ אֶחָיו וְכָל

22 בֵּית אָבִיהוּ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֲשֶׁתָּאֵל בְּקָבֶר

23 מְנוּחַ אָבִיו וְהוּא שָׁפֵט אֶת יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה:

שופטים טז: כז-לא

Judges, Chapter 16 verses 27-31

Vocabulary assistance	
וַיִּלְפַּת (line 18)	לפת to grasp

(c) Describe the way in which the Philistines approach Samson / Shimshon. (*line 8*)
..... [1]

(d) Give **three** examples of imagery (e.g. simile or metaphor) in Paragraph 1.
.....
.....
.....
..... [3]

(e) Give an example of a pun in Paragraph 1 and explain your answer.
.....
.....
..... [2]

(f) Describe any **two** ways in which the Philistines ill-treat Samson / Shimshon. (*lines 13–14*)
.....
..... [2]

(g) Identify **two** examples of the dual plural forms in Paragraphs 1 and 2.
.....
..... [2]

(h) Give the root / *shoresh* and the conjugation / *binyan* of **וַיִּמְסוּ** (*line 9*).
.....
.....
..... [2]

(i) What does Samson / Shimshon pray for? (*lines 17–18*)

Mention **two** points.

.....
.....
..... [2]

(j) How does Samson / Shimshon destroy the temple? (*lines 18–20*)

Mention **three** points.

.....
.....
..... [3]

(k) Revenge is a central theme of these passages.

Give evidence for this from Paragraphs 1 and 3.

.....
.....
..... [2]

[Total: 40 marks]

SECTION B – Literature

Answer **two** questions from this Section.

Question 2

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
לֹא יִהְיֶה לַפְּהַנִּים הַלְוִיִּם כָּל שִׁבְט לְוֵי חֶלֶק וְנַחֲלָה עִם יִשְׂרָאֵל אֲשֵׁי יִי וְנַחֲלָתוֹ	1
יֹאכְלוּן: וְנַחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ בְּקֶרֶב אָחִיו יִי הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לֹ: וְזֶה יִהְיֶה	2
מִשְׁפַּט הַפְּהַנִּים מֵאֵת הָעַם מֵאֵת זִבְחֵי הַזֶּבַח אִם שׂוֹר אִם שָׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזֹּרֵעַ	3
הַלְחִיִּים וְהַקֵּבָה: רֵאשִׁית דֶּגְנָה תִּירֶשֶׁף וַיִּצְהַרְדָּה וְרֵאשִׁית גֶּזַז צֹאנָה תִּתֵּן לוֹ: כִּי בֹ	4
בְּחַר יִי אֶ-לֵהִיךָ מִכָּל שְׁבֻטֶיךָ לְעֹמֵד לְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יִי הוּא וּבְנָיו כָּל הַיָּמִים: וְכִי יָבֹא	5
הַלְוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּא גֵר שָׁם וּבָא בְּכָל אֹת נַפְשׁוֹ אֶל	6
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יִי: וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יִי אֶ-לֵהִיךָ כֹכֵל אָחִיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יִי:	7
חֶלֶק כְּחֶלֶק יֹאכְלוּ לְבַד מִמִּכְרֵיו עַל הָאֲבוֹת: כִּי אַתָּה בָּא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִי	8
אֶ-לֵהִיךָ נָתַן לָךְ לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֵבֵת הַגּוֹיִם הָהֵם: לֹא יִמָּצֵא בְּךָ מְעַבֵּיר בְּנוֹ	9
וּבָתוֹ בָּאֵשׁ קֶסֶם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: וְהַחֵר חֵרֶב וְשָׂאֵל אוֹב וַיִּדְעֵנִי	10
וְדַרְשׁ אֶל הַמֵּתִים: כִּי תוֹעֵבֵת יִי כָּל עֲשֵׂה אֱלֹהִים וּבְגִלְלַת הַתוֹעֵבֵת הָאֱלֹהִים יִי אֶ-לֵהִיךָ	11
מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ: תָּמִים תִּהְיֶה עִם יִי אֶ-לֵהִיךָ:	12

דברים יח: א-יג

Deuteronomy, Chapter 18 verses 1-13

Paragraph 2

	<i>line number</i>
זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוֹ שָׁנוֹת דָּר וְדָר שָׂאֵל אֲבִיךָ וַיִּגְדָּךְ וַיִּקְנֶיךָ וַיֹּאמְרוּ לָךְ: בְּהַנְחִיל	13
עָלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יִצַּב גְּבֻלַת עַמִּים לְמִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	14

דברים לב: ז-ח

Deuteronomy, Chapter 32 verses 7-8

(a) Explain the phrase לְכֹהֲנִים הַלְוִיִּם (line 1).

.....
 [2]

(b) What are referred to in the phrase וַיִּנְחֲלֵתוּ יְאֹכְלוֹן? (lines 1–2)

Give **two** points.

.....

 [2]

(c) Translate

	<i>line number</i>
וַיִּנְחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ בְקָרֵב אָחִיו יי הוּא נִחְלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לֹ: וְזֶה יִהְיֶה	2
מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעַם מֵאֵת זִבְחֵי הַזֶּבַח אִם שׂוֹר אִם שָׂה וְנָתַן לְכֹהֵן הַזֹּרֵעַ	3
הַלְחָיִים וְהַקֶּבֶה: רֵאשִׁית דְּגָנָה תִּירֶשֶׁף וַיִּצְהָרָה וְרֵאשִׁית גֶּזַז צֹאנָה תִתֵּן לֹ: כִּי בֹ	4
בָּחַר יי אֶ-לֵהִיךָ מִכָּל שְׁבֻטֶיךָ לְעֹמֵד לְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יי הוּא וּבָנָיו כָּל הַיָּמִים: וְכִי יָבֹא	5
הַלְוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּא גֵר שָׁם וּבֹא בְכָל אוֹת נִפְשׁוּ אֶל	6
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יי: וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יי אֶ-לֵהִיךָ כָּכָל אָחִיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לְפָנַי יי:	7

(lines 2–7)

[6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) חֶלֶק כְּחֶלֶק יֹאכְלוּ לֶבֶד מִמִּכְרֵי עַל הָאֲבוֹת: (line 8)

What rules regarding the priests / *kohanim* are mentioned in this verse?

Mention **two** points.

.....

..... [2]

(e) Give the derivation of any **two** of these terms in line 10 –

מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: וְחֵבֶר חֶבֶר וְשֹׂאֵל אוֹב וַיִּדְעֵנִי

(i)

.....

..... [2]

(ii)

.....

..... [2]

(f) Explain why the positive message

תָּמִים תִּהְיֶה עִם יי א-לֹהֶיךָ: (line 12)

is mentioned at this stage of the passage. Mention **two** points.

.....

..... [2]

(g) State the conjugations / *binyanim* of

(i) יִשְׂרָת (line 7)

..... [1]

(ii) מוֹרִישׁ (line 12)

..... [1]

(h) Show **two** ways in which parallelism is used in Paragraph 2.

.....
.....
.....
..... [2]

(i) Describe the systems of authority in Ancient Israel.

Give any **eight** points.

(Refer only to the set text Deuteronomy / Devarim Chapter 16 verses 18–22; Chapters 17–21 and Chapter 32 verses 1–20.) [8]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[Total: 30 marks]

Question 3

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל הַנַּעַר נִשְׂא כְלִי לְכֹה וְנַעֲבְרָה אֶל מִצֵּב הָעַרְלִים הָאֵלֶּה אוּלַי יַעֲשֶׂה יי	1
לָנוּ כִּי אֵין לִי מַעֲצוֹר לְהוֹשִׁיעַ בָּרַב אוּ בַמַּעֲט: וַיֹּאמֶר לוֹ נִשְׂא כְלִי עֲשֵׂה כֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ	2
נִטָּה לָךְ הַנְּבִי עִמָּךְ כִּלְבָבְךָ: וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ	3
אֲלֵיהֶם: אִם כֹּה יֹאמְרוּ אֲלֵינוּ דַּמוֹ עַד הַגִּיעָנוּ אֲלֵיכֶם וְעַמְדָנוּ תַּחֲתֵינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם	4
וְאִם כֹּה יֹאמְרוּ עָלוּ עָלֵינוּ וְעָלֵינוּ כִּי נִתְּנָם יי בִּידְנוּ וְזֶה לָנוּ הָאוֹת: וַיִּגְלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל מִצֵּב	5
פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים הִנֵּה עֹבְרִים יִצְאִים מִן הַחַרְיִם אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ שָׁם: וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי	6
הַמִּצֵּבָה אֶת יוֹנָתָן וְאֶת נִשְׂא כְלִי וַיֹּאמְרוּ עָלוּ אֲלֵינוּ וְנֹדִיעָה אֶתְכֶם דָּבָר וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל	7
נִשְׂא כְלִי עָלֶיךָ אַחֲרַי כִּי נִתְּנָם יי בְּיַד יִשְׂרָאֵל: וַיַּעַל יוֹנָתָן עַל יָדָיו וְעַל רַגְלָיו וְנִשְׂא כְלִי	8
אַחֲרָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן וְנִשְׂא כְלִי מִמוֹתֵת אַחֲרָיו: וַתְּהִי הַמִּכָּה הַרְאֵשְׁנָה אֲשֶׁר הִכָּה יוֹנָתָן	9
וְנִשְׂא כְלִי כַּעֲשָׂרִים אִישׁ כִּבְחָצֵי מַעֲנָה צָמַד שָׂדֶה: וַתְּהִי חֲרָדָה בַּמַּחֲנֶה בַשָּׂדֶה וּבְכָל הָעַם	10
הַמִּצֵּב וְהַמִּשְׁחִית חֲרָדוּ גַם הַמָּה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ וַתְּהִי לְחֲרָדַת אֱ-לֹהִים: וַיִּרְאוּ הַצֹּפִים לְשֹׂאוֹל	11
בְּגִבְעַת בְּנִימָן וְהִנֵּה הַהֶמוֹן נִמוֹג וַיִּלָּךְ וְהֵלֵם: וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל לְעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ פָּקְדוּ נָא וּרְאוּ	12
מִי הֵלָךְ מִעַמְּנוּ וַיִּפְּקְדוּ וְהִנֵּה אֵין יוֹנָתָן וְנִשְׂא כְלִי: וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל לְאַחֵיהָ הַגִּישָׁה אֲרוֹן	13
הָאֱ-לֹהִים כִּי הִיָּה אֲרוֹן הָאֱ-לֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עַד דָּבָר שֹׂאוֹל אֶל הַכֹּהֵן	14
וְהַהֶמוֹן אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים וַיִּלָּךְ הַלּוֹךְ וְרַב וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל אֶל הַכֹּהֵן אִסֹּף יָדְךָ:	15

שמואל א' יד: ו-יט

I Samuel, Chapter 14 verses 6–19

(a) Who is the father of Jonathan / Yonatan (*line 1*)?

..... [1]

(b) (i) What does Jonathan / Yonatan propose (*line 1*)?

.....
..... [1]

(ii) What is the reason behind the proposal of Jonathan / Yonatan (*line 1–2*)?

Give **two** points.

.....
.....
..... [2]

(c) Give the root / *shoresh* and the conjugation / *binyan* of דָּמַו (line 4).

..... [2]

(d) Show how the Philistines treat the Israelites with contempt. (*lines 6–7*) Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(e) וְנִשְׂא כָּלֵיו מִמּוֹתֵת אַחֲרָיו: (line 9).

How does the conjugation of the word מִמּוֹתֵת affect the meaning of this phrase?

Give **two** points.

.....
..... [2]

(f) (i) Translate

וַתְּהִי הַמָּכָה הַרְאֵשְׁנָה אֲשֶׁר הִכָּה יוֹנָתָן
וְנִשָּׂא כָלָיו כָּעֲשָׂרִים אִישׁ כְּבַחְצֵי מַעֲנָה צְמוּד שְׂדֵה: וַתְּהִי חֲרָדָה בַּמַּחֲנֶה בַשְּׂדֵה וּבְכָל הָעָם
הַמָּצֵב וְהַמְשָׁחִית חֲרָדוֹ גַּם הָמָּה וַתִּרְגְּזוּ הָאָרֶץ וַתְּהִי לְחֲרָדַת אֱלֹהִים: וַיֵּרְאוּ הַצִּפִּים לְשֹׂאוֹל
בְּגַבְעַת בְּנַיִמָן וְהִנֵּה הֵהָמוֹן נְמוּג וַיִּלָּךְ וְהֵלָם: וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל לְעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ פָּקְדוֹ נָא וּרְאוּ
מִי הִלָּךְ מֵעַמֻּמּוֹ וַיִּפְקְדוּ וְהִנֵּה אֵין יוֹנָתָן וְנִשָּׂא כָלָיו: וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל לְאַחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים כִּי הִיָּה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַזֶּה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עַד דִּבְרַ שֹׂאוֹל אֶל הַכֹּהֵן
וְהָהָמוֹן אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה פִּלְשְׁתִּים וַיִּלָּךְ הַלּוֹךְ וַרְבּ וַיֹּאמֶר שֹׂאוֹל אֶל הַכֹּהֵן אֶסֶף יָדְךָ:

(lines 9–15)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[6]

(ii) What difficulty is there with the word כְּבַחֲצִי in the phrase?

כְּבַחֲצִי מֵעֵנָה צָמַד שָׂדֵה: (line 10)

.....
..... [1]

(iii) הַגִּישָׁה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים (lines 13–14) Why did Saul make this request? Give **two** points.

.....
..... [2]

(g) Explain **three** metaphors in this passage.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(h) ‘Jonathan was a selfless prince’. Assess this statement with reference to the set texts, *1 Samuel 14–16, 18–19*.

Give any **eight** points. [8]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[Total: 30 marks]

Question 4

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

- line number*
- חֲזָקוּ וְאַמְצוּ אֶל תִּירְאוֹ וְאֶל תַּחַתּוֹ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל הַהֶמוֹן אֲשֶׁר עִמּוֹ כִּי עִמָּנוּ 1
- רַב מֵעַמּוֹ: עִמּוֹ זְרוּעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יי אֵי-לֵהִינוּ לְעִזְרוֹנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחַמָּתֵנוּ וַיִּסְמְכוּ הָעָם 2
- עַל דְּבָרֵי יַחֲזִקֵיהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה: 3

דברי הימים ב' לב: ז-ח

II Chronicles, Chapter 32 verses 7–8

Paragraph 2

- line number*
- וַיִּסְפָּה פְּלִיטַת בֵּית יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שְׂרָשׁ לְמַטֵּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמַעֲלָה: כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא 4
- שְׂאֵרִית וּפְלִיטָה מֵהָר צִיּוֹן קִנְאָת יי צָבָא-וֹת תַּעֲשֶׂה זֹאת: לָכֵן כֹּה אָמַר יי אֶל מֶלֶךְ אֲשׁוּר 5
- לֹא יָבוֹא אֶל הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא יִקְדַּמְנָה מִגֵּן וְלֹא יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סִלְלָה: 6

ישעיה לז: לא-לג

Isaiah, Chapter 37 verses 31–33

Paragraph 3

	<i>line number</i>
וַיִּתְּפֹלֵל חֲזַקְיָהוּ אֶל יְיָ לֵאמֹר: יְיָ צְבָא-וְתֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרִבִּים אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ	7
לְכֹל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עֹשֵׂת אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ: הִטָּה יְיָ אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פִּקְחָה יְיָ עֵינֶיךָ וּרְאֵה	8
וּשְׁמַע אֵת כָּל דְּבַרֵי סִנְחָרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחַרְף אֱלֹהִים חַי: אֲמַנָּם יְיָ הַחֲרִיבוּ מַלְכֵי	9
אֲשׁוּר אֵת כָּל הָאָרְצוֹת וְאֵת אֲרָצָם: וְנָתַן אֵת אֱלֹהֵיהֶם בְּאִשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם מַעֲשֵׂה	10
יְדֵי אָדָם עֵץ וְאֶבֶן וַיֵּאבְדוּם: וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנו מִיָּדוֹ וַיִּדְעוּ כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ כִּי אַתָּה	11
יְיָ לְבַדְּךָ: וַיִּשְׁלַח יִשְׁעֵיהוּ בֶן אֲמוּץ אֶל חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלְלָתָ	12
אֵלַי אֶל סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אֲשׁוּר: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ עָלַי בְּזֶה לֵךְ לְעֵגָה לֵךְ בְּתוֹלַת בַּת צִיּוֹן	13
אֲחַרֶיךָ רֹאשׁ הַנִּיּוֹעָה בֵּת יְרוּשָׁלַם: אֵת מִי חֲרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל מִי הֲרִימוּתָהּ קוֹל וַתִּשָּׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ	14
אֶל קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּיַד עֲבַדֶיךָ חֲרַפְתָּ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרַב רַכְבֵי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יִרְפָּתִי	15
לְבַנּוֹן וְאֶכְרַת קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְּחַר בְּרֹשָׁיו וְאֶבּוֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כְּרַמְלוֹ: אֲנִי קָרַתִּי וְשָׂתִיתִי מִיַּם	16
וְאַחֲרַב בְּכַף פְּעָמַי כָּל יְאֵרֵי מְצוֹר:	17

ישעיה לז: טו-כה

Isaiah, Chapter 37 verses 15–25

(a) Who is speaking in Paragraph 1?

..... [1]

(b) Explain the use of the Niphal conjugation / *binyan* in the word וַיִּסְמְכוּ (line 2).

..... [1]

(c) How are the people encouraged in Paragraph 1? Give **three** points.

.....
.....
..... [3]

(d) Give an example of word play in Paragraph 1.

.....
.....
..... [2]

(e) Translate.

line number

וַיִּסְפֹּה פְּלִיטַת בַּיִת יְהוּדָה הַנְּשֹׂאֶרָה שָׂרֵשׁ לְמַטֵּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמַעְלָה: כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא 4

שְׂאֵרִית וּפְלִיטָה מִהַר צִיּוֹן קִנְיַת יְיָ צְבָא-וְתַעֲשֶׂה זֹאת: לָכֵן כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר 5

לֹא יָבֹא אֶל הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא יִקְדַּמְנָה מִגֵּן וְלֹא יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סִלְלָה: 6

(Paragraph 2)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [6]

(f) (i) What is the form of the word וְנִתַּן in line 10?
..... [1]

(ii) What is its function here?
..... [1]

(g) Explain the reference to the phrase יָשָׁב הַכְּרִבִּים (line 7) mentioning **two** points.
.....
.....
..... [2]

(h) Show how the prophet uses places and geographical features to describe the boastfulness of the enemy (lines 15–17). Mention **five** points.
.....
.....
.....
.....
.....
..... [5]

(i) In what ways are Jerusalem and the Temple central themes of the set texts:
Isaiah Chapters 35–39 and II Chronicles Chapter 31 (vv. 2–21) and Chapter 32?
Give any **eight** points. [8]
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[Total: 30 marks]

END OF QUESTION PAPER

ADDITIONAL ANSWER SPACE

If additional answer space is required, you should use the following lined pages. The question number(s) must be clearly shown in the margins.

A large area of lined paper for writing answers. It features a vertical margin line on the left side and horizontal dotted lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page.

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.